

متن پرسش

با سلام و احترام خدمت استاد محترم بنده مختصری با آثار و مباحث شما آشنایی دارم. یک سؤال در مورد لزوم وجود ولی خدا بر روی زمین دارم. شنیده ام (نقل به مضمون) که اگر زمین از حضور حجت خدا خالی شود. زمین اهل خود را در خود فرو میبرد اول میخواهم بدانم که اینچنین عبارات و مضامینی باید تأویل شوند (یعنی معنای دیگری غیر از ظاهر مد نظر است) یا اینکه همان معنای ظاهری هم موضوعیت دارد. اگر باید تأویل شود، معنای پنهان در آن چیست ولی اگر معنای ظاهری و لفظی هم موضوعیت دارد این سؤال برای من پیش می آید که اگر از زمان نبوت پیامبر خاتم تا کنون زمین خالی از حجت نبوده است (ابتدا خود پیامبر و پس از ایشان هم ائمه اطهار هر کدام مدتی حجت پروردگار بر روی زمین بوده اند). پس قبل از مبعوث شدن پیامبر، حجت خداوند بر روی زمین چه کسی یا کسانی بوده اند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: جواب این سؤال را به طور مفصل در کتاب «جایگاه واسطه‌ی فیض» دنبال فرمایید. در هر صورت ظاهر روایت هم مورد توجه است که همواره باید انسان کامل که حجت خدا در زمین و واسطه‌ی فیض در آسمان است در عالم باشد و قبل از حضرت محمد «صلوة الله علیه وآله» نیز سایر انبیاء حجت خدا در زمین بوده‌اند و حجت خدا در آسمان همیشه کسانی بوده‌اند که مقامشان «اَوَّلُ مَا خَلَقَ اللهُ» است یعنی پیامبر و اهل‌البیت «علیهم‌السلام» که این نکته‌ی اخیر را در کتاب «حقیقت نوری اهل‌البیت «علیهم‌السلام» می‌توانید دنبال کنید. موفق باشید